

Program for VISO-konferencen 2023

09.00-09.30 Ankomst og kaffe

09.30-09.45 Velkomst

v. Ellen Klarskov Lauritzen, direktør i Social- og Boligstyrelsen

09.45-10.30 Plenumoplæg: "Mellem begejstring og belastning"

v. Rikke Høgsted, psykolog og specialist i psykotraumatologi og psykoterapi samt stifter og leder af institut for belastningspsykologi

Arbejdet med at behandle og hjælpe andre mennesker er både berigende og meningsfuldt. Der vil ofte være tale om et vigtigt øjeblik eller en vigtig periode i det andet menneskes liv, som man som professionel vil kunne bidrage til på en fagligt god og omsorgsfuld måde.

For at forblive både professionel og omsorgsfuld er det imidlertid vigtigt, at man har blik for den mentale påvirkning og for egne reaktioner, så man ikke selv får mental slagside i form af fx omsorgstræthed, udbrændthed eller forråelse. Man skal som fagperson igen og igen kunne skabe en nærværende, tillidsfuld og rolig kontakt til det andet menneske og samtidig holde balancen, så man ikke bliver overinvolveret med risiko for at blive tyndhudet eller modsat underinvolveret med risiko for at blive tykkhudet. Balancen er ikke altid let at finde.

Oplægget giver indblik i belastningspsykologien og viden om, hvad der særligt gør indtryk, og dermed potentielt belaster. Samtidig giver oplægget blik for egne, kollegers eller medarbejderes faresignaler, ideer til forebyggelse og et fælles sprog, der gør det lettere at arbejde videre med emnet.

10.30-11.00 Pause med mulighed for at netværke og besøge stande i udstillerområdet

11.00-12.00 Videnssessioner 1-7

12.00-13.00 Frokost og pause med mulighed for at netværk og besøge stande i udstillerområde

13.00-14.00 Videnssessioner 8-14

14.00-14.30 Pause med mulighed for at netværke og besøge stande i udstillerområdet

14.30-14.45 Plenumoplæg: Digteoplæsning om livet med cerebral parese

v. Caspar Eric, forfatter

Forfatter Caspar Eric giver en poetisk opsang om behovet for en bredere samtale og en ny måde at forstå mennesker med handicap på. Digteoplæsningen tager udgangspunkt i hans bog *Nye balancer*, der har genrebetegnelsen handicapdigte.

14.45-15.25 Plenumoplæg: Digitaliserings betydning for mental sundhed og trivsel

v. Imran Rashid, speciallæge, IT-iværksætter, forfatter og foredragsholder

I en verden der er mere forbundet end nogensinde før, står vi over for nye udfordringer ift. at vedligeholde vores mentale sundhed og trivsel. Det gælder både medarbejdere og de mennesker, som I arbejder med i jeres hverdag. Vores konstante indbyrdes forbindelse minder mere og mere om en forbandelse, der skaber problemer, vi aldrig har stået over for før - med alt lige fra cybermobning til digitale afhængigheder, der fx fastholder børn og unge i skolefravær. Mere og mere tyder på, at der er klare sammenhænge mellem digitaliseringen og vores mentale mistrivsel.

På dette oplæg vil speciallæge Imran Rashid føre tilhørerne ned i dette område og forklare baggrundene for udviklingen. Gennem eksempler fra praksis sætter han fokus på, hvordan udfordringerne ser ud i en socialfaglig kontekst i relation til eget arbejde og for de mennesker, man arbejder med. Der vil være fokus på emner som hjernens indretning, digitaliseringen, konsekvenser, samt hvordan vi kan lykkes med at skabe sunde digitale vaner.

Oplægget præsenterer konkret baggrundsviden om temaet og modeller til bedre at kunne forstå de udfordringer, der følger med vores digitaliserede livsstil.

15.25-15.30 Tak for i dag

v. Adam Paaby, kontorchef i VISO & Center mod Menneskehandel

Videnssessioner 1-14

VIDENSSESSION

1 Nye nationale anbefalinger vedrørende børn og unge med ADHD og autisme

v. **Susanne Kroghøj Ellegaard, specialkonsulent og Katrine Briks Ottesen, fuldmægtig, Social- og Boligstyrelsen**

Stadig flere børn og unge får diagnosen ADHD og/eller autisme. Dette giver forskellige udfordringer for kommunerne. Bl.a. oplever kommunerne mangel på viden om den gode indsats til målgrupperne. Samtidig med stigningen i antallet af børn og unge med autisme og/eller ADHD er der sket en faglig udvikling på området, hvor nye forståelser og pædagogiske tilgange vinder frem. På den baggrund har Social- og Boligstyrelsen udarbejdet nationale anbefalinger for god kvalitet i kommunernes indsatser og praksis omkring børn og unge med autisme, ADHD eller begge diagnoser samtidig. Du vil blive præsenteret for anbefalingerne og få inspiration til, hvordan jeres organisation kan omsætte anbefalingerne i praksis. Videnssessionen henvender sig bredt til ledere og fagpersoner med interesse for autisme og ADHD hos børn og unge.

VIDENSSESSION

2 Udviklingshæmning og udadreagerende adfærd – omgivelsernes betydning

v. **Marlene Munch, teamleder og VISO-specialist og Lis Damsbo, ergoterapeut og VISO-specialist, Cervello**

For mennesker med udviklingshæmning spiller de fysiske omgivelser omkring dem en vigtig rolle for deres trivsel og deres evne til at sansebearbejde og at interagere med andre. De fysiske omgivelser udgør således en beskyttende faktor ift. udadreagerende adfærd. På denne session får du viden om, hvilke indlejrede kognitive og sansemæssige krav der typisk stilles til mennesker med udviklingshæmning fra tilstedeværende forhold i de fysiske omgivelser herunder fællesarealer.

Derudover får du indblik i, hvordan deres trivsel kan understøttes gennem indretning og organisering i omgivelserne, så de kognitive og sansemæssige krav tilpasses og kan gradueres. Du får konkrete ideer til, hvordan indretning og brug af fællesrum, med relativt enkle tiltag, kan optimeres. Videnssessionen tager afsæt i forskning og redskaberne Faktortjekker og Tjeklisterne, der er udviklet for VISO i samarbejde med Pihl Inklusive og VISO-specialister på området samt Cervellos arbejde med redskabet i praksis. Faktortjekkeren og Tjeklisterne har til formål at forebygge udadreagerende adfærd for mennesker med udviklingshæmning.

Videnssessionen henvender sig til professionelle, der arbejder med mennesker med udviklingshæmning og samtidig udadreagerende adfærd. Sessionen er på et grundlæggende niveau, da oplægget er praksisnært med erfaringer fra voksenområdet.

VIDENSSESSION

3 Sociale mediers rolle i selvskade/spiseforstyrrelser

v. **Rikke Besser Wissmann, faglig koordinator og VISO-specialist og Christine Vetter, VISO-specialist, Pomonahuset**

Sociale medier er en stor del af mange unge menneskers hverdag – men de sociale medier kan også spille en rolle ift. selvskade, når livet gør ondt. På denne session vil der være fokus på, hvordan du kan forstå sociale mediers betydning og dens indvirkning på de unge og deres selvskade og spiseforstyrrelse. Derudover vil du få en praksisvinkel på, hvordan man kan forstå og arbejde med de sociale mediers betydning for de unges for selvskade og spiseforstyrrelse.

Sessionen tager afsæt i oplægsholderens erfaring inden for området gennem VISOs sager, praksis fra arbejdet i Pomonahuset og tidligere brugers oplevelser. Sessionen henvender sig til fagpersoner der har interesse eller berøringsflader med området.

VIDENSSESSION

4

Traumebevidsthed på voksenområdet

v. **Gráinne C. Stevenson, specialkonsulent, Social- og Boligstyrelsen**

En del borgere får ikke tilstrækkeligt udbytte af deres sociale indsatser, fordi de har traumer. Når et menneske har traumer, påvirkes vedkommendes tryghed og tillid til andre. Det kan komme til udtryk, når denne borger oplever sig magtesløs i mødet med det sociale system, og det kan påvirke vedkommendes reaktioner og måder at samarbejde på. På denne session vil I blive præsenteret for faglige anbefalinger til, hvordan man arbejder traumebevidst med voksne i socialt udsathed og voksne med psykiske vanskeligheder. Herunder hvordan I i din organisation kan arbejde traumebevidst og dermed forebygge traumereaktioner hos borgere og styrke deres muligheder for recovery. Hør også om, hvordan traumebevidsthed kan bidrage til større arbejdstilfredshed hos medarbejderne. Du vil få viden om, hvordan traumebevidsthed kan styrkes i både samarbejdet med borgeren og i rammerne for samarbejdet. Videnssessionen er målrettet ledere og fagpersoner, som arbejder med voksne i socialt udsathed og voksne med psykiske vanskeligheder.

VIDENSSESSION

5

Styrk inddragelsen af barnet/den unge i skriftlig dokumentation

v. **Mette Larsen, projektleder og antropolog, Københavns Professionshøjskole og Heidi Larsen, afdelingschef på børneområdet, Lyngby-Taarbæk Kommune**

Mange kommunale ledere og medarbejdere oplever dokumentationen i børnesager som svær. Man kan være nødt til at tydeliggøre barnets og familiens problemer, og samtidig skal dokumentationen kunne læses af barnet og familien uden at skabe frustration, bekymring eller forværre barnets situation. Med Barnets Lov er der kommet øget fokus på at inddrage børn samt på at undgå stigmatiserende ord og sprogbrug, der kan give indtryk af, at børn udgør et problem. Det stiller nye krav til de fagprofessionelles skriftlighed.

På denne videnssession får du indsigt i, hvordan tidligere anbragte børn og unge oplever at læse deres egen sag. Du får kendskab til konkrete skriftlighedsprincipper, som styrker kvaliteten af det skriftlige arbejde og sikrer, at barnet inddrages og sætter tydelige afsæt på dokumentationen. Endelig får du indblik i, hvordan børneområdet i Lyngby-Taarbæk Kommune har arbejdet med deres skriftlighed, og derigennem inspiration til hvad du kan gøre for at styrke skriftligheden i din egen kommune.

Sessionen er relevant for ledere og medarbejdere, der arbejder med det udsatte børneområde og dokumentation i sit arbejde, og som ønsker at få konkrete værktøjer til at forbedre dette. Det kan fx være socialrådgivere, familieplejekonsulenter, plejeforældre, pædagoger, lærere, sundhedsplejersker, skoletandlæger mfl.

VIDENSSESSION

6

Sammenhængende familieindsats på tværs af voksen- og børneområdet

v. **Louise Falslund Kjeldsen, chefkonsulent, Social- og Boligstyrelsen og Ballerup Kommune**

Familier, der befinder sig i udsatte positioner, har ofte mange kontakter og indgange i kommunalt regi og kan blive mødt af forskellige perspektiver på og forståelser af, hvilke behov og muligheder der er for støtte og hjælp. Det er ikke altid, at den hjælp de får på tværs af kommunen hænger sammen i forhold til timing og indhold, og ofte kommer indsatser og tilbud til at overlappe. Hvis vi skal hjælpe de familier, stiller det krav til koordinering omkring familien og sammen med familien med fokus på inddragelse af både børn og forældres perspektiver i forhold til, hvad de oplever at have behov for.

Social- og Boligstyrelsen har afdækket erfaringer fra kommuner, der arbejder med at omstille til en mere sammenhængende og helhedsorienteret familieindsats. Med afsæt i denne afdækning vil du blive præsenteret for nogle af de elementer, der essentielle for at arbejde med en sammenhængende familieindsats, og hvordan der kan arbejdes med omsætte elementerne i kommunal praksis. Her vil Ballerup Kommune præsentere, hvordan de arbejder med sammenhængende familieindsats. Videnssessionen henvender sig til ledere og fagprofessionelle i kommuner samt kommunale, regionale og private tilbud, der arbejder med familieindsatser.

VIDENSSESSION

7

Førskolebørn med høretab og deres pragmatiske færdigheder

v. **Majken Mikkelsen, talehørekonsulent, VISO-specialist** og **Anita Lyder Jakobsen, Audiologopæd, VISO-specialist, Hørerådgivningen Børn og Unge**

At tale med andre handler i høj grad om at kende de sociale regler for kommunikation og kunne tilpasse sit sprog til den kontekst, man er i. Det opleves dog, at nogle børn med høretab, af forskellige årsager, kan have en nedsat adgang til kommunikation og derved være i risiko for at tilegne sig pragmatiske færdigheder senere end andre børn. Det kan bl.a. vise sig som udfordringer i forhold til at følge uskrevne regler for kommunikation, fx i samspillet med jævnaldrende, hvilket i sidste ende kan påvirke de sociale relationer. I de senere år er der sket en stor udvikling inden for behandlingen af børn med høretab, hvilket gør, at mange børn udvikler bedre færdigheder end tidligere herunder pragmatiske færdigheder.

På denne session vil du blive klogere på, hvordan man kan hjælpe førskolebørn med høretab med de uskrevne regler for kommunikation. Videnssessionen vil tage afsæt i VIVE's nye videnskatalog, udarbejdet for VISO, som vejleder i, hvordan man som voksen kan have fokus på de pragmatiske færdigheder hos førskolebørn med høretab. Der gives konkrete forslag til, hvordan man kan støtte barnet i dets pragmatiske udvikling. Sessionen henvender sig primært til logopæder i kommunens Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) samt andre i kontakt med og/eller interesse for børn med høretab.

VIDENSSESSION

8

Bekymrende skolefravær – et fælles ansvar

v. **Lise Skov Pedersen, specialkonsulent, Social- og Boligstyrelsen** og **Gitte Susanne Altenburg, projektleder, Slagelse Kommune**

Næsten ni ud af ti kommuner oplever udfordringer med at håndtere børn og unges skolefravær, og skolefravær vækker bekymring hos mange. Det er bekymrende for familien og barnet, som kan opleve ensomhed og opleve ikke at være en del af et socialt fællesskab.

Siden 2021 har Social- og Boligstyrelsen sammen med tre kommuner og Rambøll arbejdet på at udvikle en model, der skal sikre en sammenhængende indsats for at afhjælpe problemer med skolefravær i 0.-10. klasse. Modellen adresserer både begyndende og bekymrende skolefravær og har særligt fokus på samarbejdet på tværs af socialområdet, skole og PPR.

På videnssessionen vil Social- og Boligstyrelsen og Slagelse Kommune introducere den udviklede samarbejdsmodel og dele erfaringer og resultater fra projektet. Der er fokus på både på organisering af indsatsen, opsporing af tidlige tegn på skolefraværadsfærd og arbejdet med konkrete handlemuligheder og tiltag, der kan hjælpe barnet tilbage i skole.

Sessionen henvender sig til ledere og fagprofessionelle på tværs af områder, som er i berøring med håndtering af skolefravær – enten på direkte eller strategisk niveau.

VIDENSSESSION

9

Indsigt og erkendelse hos voksne med erhvervede hjerneskader

v. **Lone Vesterager Martinus, neuropsykolog og VISO-specialist, Center for Hjerneskade**

Nedsat indsigt i og erkendelse af egen sygdom (anosognosi) ses ofte i forlængelse af erhvervede hjerneskader, specielt ved skader i den højre hjernehalvdel's pande- og isseområde. Ofte er det også kombineret med nedsat opmærksomhed mod venstre del af krop og omverden (neglect).

Som professionel kan man i arbejdet med borgere med hjerneskader dog ikke altid være sikker på, at det er skadesaffødt nedsat sygdomsindsigt, som ses hos borgeren. Det er også nødvendigt at inddrage andre overvejelser i mødet med mennesket, der ikke kan erkende omfanget af egen skade. For mennesker med erhvervede hjerneskader har tilværelsen forandret sig meget og pludseligt, hvorfor man kan se brug af benægtelse som forsvarsmekanisme for at kunne holde ud at være i sig selv og i sit liv. Men kan vi skelne – og vil det gøre en forskel for indsatser og samvær?

På denne videnssession får du både et neurofagligt og et psykologisk perspektiv på erkendelsesmæssige processer og udfordringer, specielt hos mennesker med erhvervede hjerneskader. Ud over kliniske erfaringer på området, illustreret med cases, vil der være vejledende "håndgreb", der kan kvalificere det faglige arbejde med borgere med nedsat erkendelse. Videnssessionen henvender sig til fagprofessionelle, der arbejder med mennesker med erhvervede hjerneskader.

VIDENSSESSION

10 Børn med svag kognitiv formåen – hvordan spottes de og hvad kan man gøre?

v. **Kåte From, psykolog og supervisor i klinisk børne neuropsykologi samt VISO-specialist hos Hjerneskadecenter Virum**

Cirka 16 pct. af alle børn ligger under aldersgennemsnittet, hvad angår kognitiv formåen. Hovedparten af disse er gråzonebørn, som kan inkluderes i almenområdet, fordi de ikke har så store vanskeligheder, at der er tale om en intellektuel funktionsnedsættelse. Det er dog vigtigt at få øje på børnenes udfordringer for at kunne tilbyde den rette støtte – og at kunne tale om intelligens.

På videnssessionen får du viden om intelligens ud fra en teoretisk forståelse og indsigt i de intelligens tests, som psykologen bruger (WISC og WPPSI). Desuden vil der være fokus på den almindelige kognitive udvikling og udviklingstrin, illustreret med opgaver og eksempler fra hverdagen. Afslutningsvis vil du opnå en forståelse af, hvordan du skal møde disse børn og unge, og ikke mindst hvad man kan forvente af dem.

Videnssessionen henvender sig til fagprofessionelle, som allerede har et grundlæggende kendskab til intelligensbegrebet, og som ønsker mere viden på et højere fagligt niveau om intelligensbegrebet, lav intelligens, kognitiv udvikling og psykologens testresultater.

VIDENSSESSION

11 Seksualitet på dagsordenen

v. **Dorte Lindegaard, pædagogisk konsulent og VISO-specialist, Sødisebakke og Bodil Lie, specialkonsulent, VISO, Social- og Boligstyrelsen**

På tværs af målgrupper kan det være svært at tale om seksualitet i det professionelle samarbejde med mennesker. Så hvordan får vi seksualitet på dagsordenen og et fælles sprog i personalegruppen, så emnet kan tages op, og der kan arbejdes professionelt med menneskers seksualitet? Det er nogle af de spørgsmål, der vil blive behandlet på denne videnssession. Videnssessionen vil tage udgangspunkt i sexolog Annon's PLISSIT model og Bay-Hansens teori om det dobbelte tabu samt Bay Hansens model om seksuel sundhed.

Der vil blive præsenteret principper til brug i den pædagogiske analyse, der foretages for at kvalificere mødet med mennesket og den pædagogiske tilgang i forhold til seksuelle tematikker. Sessionen taler ind i praksis og vil have en inddragende form med mulighed for dialog.

Videnssessionen henvender sig til personalet, der er omkring mennesket på bo- og beskæftigelsessteder, og til kommunale sagsbehandlere, der har ansvar for handleplaner og tilsyn.

VIDENSSESSION

12 Hvordan tilrettelægges det gode forløb for børn og unge, der har begået alvorlig kriminalitet?

v. **Dea Skaarup Andersen, socialfaglig fuldmægtig, og Signe Mia Rath Hansen, fuldmægtig, Social- og Boligstyrelsen**

Nyere undersøgelser peger på, at en stor del af børn og unge der modtager en afgørelse fra Ungdomskriminalitetsnævnet (UKN) eller dom for kriminalitet, inden de bliver 18 år, begår ny kriminalitet igen i deres voksne liv. Hvis dette mønster skal brydes, kræver det en særlig koordineret og helhedsorienteret indsats fra det øjeblik, hvor barnet eller den unge pågribes, til de har gennemført afgørelsen fra UKN eller retten og skal videre på rette vej i livet.

Videnssessionen vil tage udgangspunkt i anbefalinger fra en ny forløbsbeskrivelse om børn og unge med alvorlige kriminalitetsproblematikker og sociale problemstillinger og/eller psykiske lidelser udarbejdet af Social- og Boligstyrelsen. Videnssessionen vil gøre dig klogere på, hvilke indsatser barnet eller den unge har behov for, fx hvordan du, med udgangspunkt i risiko, behov og responsivitetsprincipperne, kan planlægge et forløb, hvor barnets /den unges risiko for tilbagefald og behov for målrettede indsatser er i fokus.

Videnssessionen henvender sig primært til myndighedsrådgivere og andre, som skal planlægge forløb eller på anden vis er i kontakt med børn og unge i denne målgruppe.

VIDENSSESSION

13 Recoveryorienteret rehabilitering for mennesker med svære sindslidelser

v. **Jørn Eriksen, konsulent og foredragsholder, Psykiovision**

Mange mennesker med svære sindslidelser er blevet fortalt, at de er kronisk syge, og at de skal tilpasse deres liv til disse dystre fremtidsudsigter. Men der er intet fagligt eller videnskabeligt belæg for denne livstidsdom. Både mennesket med sindslidelsen, netværket og medarbejdere vil erfare, at der åbner sig en verden af hjælpsomme muligheder, når det erkendes, at svære sindslidelser oftest er opstået på grund af følelsesmæssige belastninger, som man kan lære at håndtere.

På denne videnssession vil du få et indblik i, hvordan en recovery-proces kan tage fart, når mennesket og netværket begynder at forholde sig til de livsomstændigheder, der har skabt de psykiske problemer, og hvordan du som medarbejder kan understøtte denne proces via forskellige faglige redskaber. Sessionen tager afsæt i oplægsholders mange års erfaring på området og vil bruge eksempler som stemmehøring og paranoia på svære sindslidelser.

Videnssessionen er målrettet praktikerne, der i det daglige møder disse mennesker, men sessionen vil også være relevant for ledere, visitatorer og deltagere, der har en interesse for emnet.

VIDENSSESSION

14 Mennesker med samtidig psykisk lidelse og rusmiddelproblemer – hvad ved vi om, hvordan vi hjælper denne gruppe bedst muligt?

v. **Katrine Schepelern Johansen, leder og seniorforsker, Kompetencecenter for Dobbeldiagnoser, Region Hovedstadens Psykiatri**

Mennesker med samtidig psykisk lidelse og rusmiddelproblemer – i psykiatrien også kaldet dobbeltdiagnose – er en af de grupper, som har påkaldt sig meget opmærksomhed de sidste år. De to forskellige lidelser kan i nogle tilfælde forstærke hinanden. I nogle tilfælde kan det være vanskeligt at skelne mellem, hvilke symptomer der skyldes den psykiske lidelse, og hvilke der stammer fra rusmidlerne. Dette kan gøre det vanskeligt at udrede og diagnosticere lidelserne. Det er nogle af grundene til, at det kan være vanskeligt at give mennesker med samtidig psykisk lidelse og rusmiddelproblemer den rette hjælp, særligt fordi hjælpen findes i to forskellige sektorer.

Dette er også baggrunden for, at det er blevet besluttet at etablere et regionalt dobbeltdiagnosetilbud, der fra den 1. september 2024 skal tilbyde en del af målgruppen integreret behandling.

Når vi beskæftiger os med dobbeltdiagnoser, så handler det rigtig ofte om, hvorfor det er vanskeligt, og hvor belastede de berørte er. På denne videnssession vil du blive præsenteret for, hvad forskning peger på er vigtigt i forhold til, at mennesker med dobbeltdiagnose kan få det bedre, hvad der kan understøtte den individuelle recoveryproces, og ikke mindst hvilken rolle du som fagperson har i disse forløb. Videnssessionen er for dig, der har faglig interesse i emnet, og som møder disse mennesker i dit daglige arbejde.